

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2024. szeptember 30.
(OR. en)

13693/24

LIMITE

ECOFIN 1049
UEM 324

FELJEGYZÉS

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Címzett:	a delegációk
Tárgy:	Az EU Gazdasági és Pénzügyi Tanácsa elnökségének nevében az IMFC 2024. októberi, washingtoni éves ülésén tett nyilatkozat

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak az EU Gazdasági és Pénzügyi Tanácsa elnökségének nevében az IMFC 2024. októberi, washingtoni éves ülésén tett nyilatkozatot.

**Az EU Gazdasági és Pénzügyi Tanácsa elnökségének nevében az IMFC 2024. októberi,
washingtoni éves ülésén tett nyilatkozat**

1. Oroszország jelenleg is zajló, provokáció nélkül indított és indokolatlan agressziós háborújára tekintettel az Európai Unió eltökélt amellett, hogy továbbra is politikai, pénzügyi, gazdasági, humanitárius, katonai és diplomáciai támogatást nyújtson Ukrajna és annak népe számára, ameddig és amilyen intenzitással csak szükséges. Oroszország nem győzedelmeskedhet. Az EU-t továbbá súlyos aggodalommal tölti el a gázai katasztrofális humanitárius helyzet és a régióban tapasztalható növekvő feszültség. Minden szereplőt sürgetünk, hogy tanúsítson önmérsékletet és előzze meg a további eskalációt, továbbá felszólítunk a tűzszüneti javaslat teljes körű végrehajtására – ami azonnali tűzszünethez vezetne Gázában –, valamennyi tús szabadon bocsátására, valamint a humanitárius segítségnyújtás jelentős és tartós növelésére.
2. Az Ukrajna elleni, folyamatban lévő orosz agressziós háború és az egyre szélesebb körű geopolitikai feszültségek, amelyek az ellátási láncok átalakulásával és növekvő geogazdasági széttagozottsággal párosulnak, negatív hatást gyakorolnak a világgazdaságra és nem utolsósorban a feltörekvő és a fejlődő gazdaságokra. Továbbra is kulcsfontosságú prioritás az, hogy fokozzuk a multilateralizmus és a szabályokon alapuló nemzetközi rendszer megerősítésére irányuló közös erőfeszítéseket annak érdekében, hogy elkerüljük a verseny terén a káros gyakorlatokat és a támogatási versenyt, amelyek további széttagozottságot eredményezhetnek. A tisztességes verseny elősegíti az innovációt és a hatékonyságot. Továbbra is a WTO megreformálása és megerősítése, valamint erőteljes nemzetközi koordináció útján lehet a leginkább megelőzni a geogazdasági széttagozottságot. A nemzetközi együttműködés elengedhetetlen a zöld és a digitális átállás felgyorsítása, valamint az azokból eredő kihívások kezelése szempontjából is.

3. Az EU eddig összesen közel 114 milliárd EUR értékben nyújtott támogatást Ukrajnának és népének. Ez magában foglalja az Oroszország agressziós háborúja elől menekülő személyeket befogadó tagállamoknak nyújtott támogatást is. Továbbra is az EU Ukrajna azon nemzetközi partnere, amely a háború kezdete óta a legnagyobb összegben nyújtott pénzügyi támogatást az országnak, és az EU a jövőben is hozzá fog járulni Ukrajna finanszírozási szükségleteinek kielégítéséhez. Az MFA+-eszköz keretében 2023-ban folyósított 18 milliárd EUR-t követően az EU elindította az 50 milliárd EUR összegű Ukrajna-eszközt; ezzel olyan keret jött létre, amely 2027-tel bezárólag stabil és kiszámítható finanszírozást biztosít azon eredmények alapján, amelyeket Ukrajna egy, az IMF-programmal összhangban lévő és azt kiegészítő, elfogadott, széles körű reformprogram terén ér el. Ezek az intézkedések szervesen illeszkednek azon nemzetközi erőfeszítésekhez, amelyek a helyreállításnak és Ukrajna uniós csatlakozási pályájának a felgyorsítására, valamint a hosszú távú növekedési kilátások – többek között a kapacitásépítés támogatása révén történő – javítására irányulnak. Az EU eddig 12,2 milliárd EUR összegű finanszírozást folyósított az eszköz keretében 2024-ben, és a szakpolitikai feltételek teljesítésétől függően még további folyósítást terveznek erre az évre. Hangsúlyozzuk, hogy Ukrajna gazdasági stabilitásának megőrzése szempontjából a nemzetközi partnerek közti folyamatos tehermegosztás és az együttes erőfeszítések döntő fontosságúak.

4. Az Európai Tanács 2024. június 27-i következtetéseivel összhangban, és a június 15-én, Pugliában tartott G7-csúcstalálkozó után kiadott közleményre adott közvetlen válaszként az EU dolgozik egy, az Ukrajnának nyújtott hitelre vonatkozó együttműködési mechanizmus létrehozására irányuló bizottsági javaslaton; ez a mechanizmus a „Rendkívüli bevételek akcelerációjával nyújtott hitelek Ukrajnának” elnevezésű G7-kezdeményezés égisze alatt Ukrajnának nyújtott legfeljebb 45 milliárd EUR összegű hitelre terjed ki. Ez a rendeletjavaslat magában foglalja az EU saját hozzájárulását egy legfeljebb 35 milliárd EUR összegű új rendkívüli makroszintű pénzügyi támogatási hitel formájában, amelyet 2024-ben kell rendelkezésre bocsátani és 2025 végéig egy vagy több részletben folyósítani. Amint az Európai Parlament és az Európai Unió Tanácsa elfogadja, ez a csomag támogatást nyújt majd Ukrajna további sürgős költségvetési szükségleteinek kielégítéséhez, ami létfontosságú segítség Ukrajna alapvető állami funkcióinak fenntartásához, a makrogazdasági stabilitás biztosításához és a kritikus infrastruktúra helyreállításához.
5. Méltányoljuk az IMF Ukrajnával való szoros együttműködését és az általa az országnak nyújtott folyamatos támogatást. Üdvözöljük a kibővített finanszírozási eszköz (EFF) ötödik felülvizsgálatának közelmúltbeli sikeres lezárását, továbbá elismerésünket fejezzük ki az ukrán hatóságoknak azért, hogy a nehéz körülmények ellenére is folyamatosan jó teljesítményt nyújtanak a programok végrehajtása terén. Eddig közel 7,6 milliárd USD folyósítására került sor az EFF keretében, amely arra irányul, hogy támogassa az ukrán hatóságokat a költségvetési, külső, ár- és pénzügyi stabilitást fenntartó szakpolitikák megvalósításában, egyúttal előmozdítsa a hosszú távú növekedést a háború utáni újjáépítéssel és Ukrajna uniós csatlakozáshoz vezető útjával összefüggésben.

6. Az EU továbbra is makroszintű pénzügyi támogatást nyújtott a fizetésimérleg-válsággal küzdő partnerországok részére, fokozva ezzel az IMF-szerepvállalás hatását. A makroszintű pénzügyi támogatás keretében két támogatási program van folyamatban: egy Moldovával (legfeljebb 220 millió EUR összegű kölcsön és 75 millió EUR összegű vissza nem térítendő támogatás), egy pedig Észak-Macedóniával (legfeljebb 100 millió EUR összegű kölcsön); mindkét ország az uniós csatlakozás felé vezető úton halad. Az összetett geopolitikai helyzetre tekintettel a Bizottság márciusban és áprilisban a makroszintű pénzügyi támogatás keretében új kölcsönműveletekre irányuló javaslatokat terjesztett elő Egyiptomra és Jordániára vonatkozóan, és az Európai Unió Tanácsa Egyiptom esetében áprilisban jóváhagyta a művelet első részét. Az EU a Global Gateway kezdeményezésén keresztül továbbra is támogatja a fejlődő országokat. Emellett 2023-ban továbbra is az EU és tagállamai nyújtották a legtöbb hivatalos fejlesztési támogatást (ODA) a világon; e támogatás a globális szinten nyújtott ODA 42%-át tette ki.

7. A globális növekedés 2023-ban a vártnál nagyobbak bizonyult. A jövőre vonatkozó előrejelzések szerint a növekedés 2024-ben és 2025-ben stabil marad, az infláció pedig tovább csökken. Bár a globális kereskedelemben némi fellendülés várható, a kockázatok továbbra is magasak, különösen a geopolitikai sokkhatásokkal összefüggésben. Továbbra is visszafogottak a középtávú növekedési kilátások. Az uniós gazdaság 2023-ban lassult, de Oroszország Ukrajna elleni háborújának sajátos hatásai és a globális kereskedelem gyengülése ellenére továbbra is viszonylag reziliensnek bizonyult a jelentősebb sokkhatásokkal szemben, és munkahelyeket teremtett. Az EU GDP-növekedésének értéke 2024-ben várhatóan [1%]-ra, 2025-ben pedig fokozatosan [1,6%]-ra emelkedik. A robusztus munkaerőpiac magasabb bérekkel és az infláció további csökkenésével párosulva várhatóan fokozatosan elő fogja segíteni a fogyasztás növekedését, miközben a finanszírozási feltételek lazulása és az Európai Unió Helyreállítási Eszköz (NGEU) forrásainak folytatódó rendelkezésre bocsátása elő fogja mozdítani a beruházásokat. Mindazonáltal a gazdasági kilátásokat övező kockázatok még mindig lefelé mutató trendet vetítenek előre, mivel a globális bizonytalanság, amelyet nagyrészt geopolitikai feszültségek okoznak, továbbra is rontja a gazdasági kilátásokat.

8. Az EU 2024 áprilisában elfogadott felülvizsgált gazdasági kormányzási kerete alátámasztja az elkövetkező évekre szóló költségvetési politikára és strukturális reformokra vonatkozó tagállami terveket. A keret lehetővé teszi a költségvetési politikák számára a bizonytalanság kezelését. A makrogazdasági kilátások, valamint a költségvetési fenntarthatóság további fokozásának és a jelenlegi dezinflációs folyamat támogatásának szükségessége fényében 2025-ben az euroövezet egészére nézve megfelelőnek tekinthető a restriktív költségvetési irányvonal. A beruházások és a strukturális reformok további fenntartása vagy fokozása a jövőben is elengedhetetlen a fenntartható és inkluzív növekedés és reziliencia előmozdításához.
9. Az EU és tagállamai folytatják az NGEU helyreállítási eszköz végrehajtását. Eddig a rendelkezésre álló 650 milliárd EUR-ból¹ 265 milliárd EUR összegben folyósítottak vissza nem térítendő támogatásokat és hiteleket a Helyreállítási és Rezilienciaépítési Eszköz (RRF) keretében, amely az NGEU középpontjában álló, az EU-n belüli strukturális reformokat és beruházásokat támogató eszköz. Az EU emellett arra is törekszik, hogy az InvestEU programon keresztül az uniós szakpolitikai prioritások felé fordulásra ösztönözze a magánberuházásokat. Ez a program egy uniós költségvetési garancia támogatásán keresztül több mint 372 milliárd EUR összegű beruházást hivatott mozgósítani. 2023 végéig 217 milliárd EUR-t mozgósítottak a jóváhagyott műveletek alapján (a célérték több mint 60%-át).

¹ 2022-es árákon 648 milliárd EUR.

10. Ugyanakkor a zöld és a digitális átállás, valamint az energiabiztonság érdekében reformokra van szükség a magánberuházásokat hátráltató szűk keresztmetszetek csökkentése céljából. Az EU tőkepiaci uniójának megerősítése terén a következő évekre várható további fejlemények hozzá fognak járulni az európai pénzügyi piacok elmélyítéséhez, miközben javítani fogják az uniós megtakarításoknak és a nemzetközi beruházásoknak a közös prioritásaink – különösen a zöld és a digitális átállás – felé történő irányítását. Emellett a versenyképességi kihívások kezeléséhez egyértelmű prioritásokat kell meghatároznunk a kritikus fontosságú ágazatok számára, reformokat kell végrehajtanunk nemzeti és uniós szinten, valamint mozgósítanunk kell a köz- és a magánforrásokat.
11. A klímasemleges gazdaságra való átállás előmozdítása érdekében az EU elfogadta az Európai Bizottság „Irány az 55%!” intézkedéscsomagjának kulcsfontosságú jogszabályait, beleértve az uniós kibocsátáskereskedelmi rendszer megerősítéséről, az importáruk karbonintenzitását ellensúlyozó, a WTO-előírásoknak megfelelő mechanizmusról, valamint a Szociális Klímaalapról szóló jogszabályokat. Európa továbbá eltökélt aziránt, hogy élen járjon a tiszta technológiai forradalomban. E célt szolgálva immár hatályba lépett a nettó zéró kibocsátási célt szolgáló iparról szóló jogszabály, amely az európai zöld megállapodáshoz kapcsolódó ipari terv kulcsfontosságú elemét képezi. Az EU további eredményeket ért el a fenntartható finanszírozási keretét illetően, ösztönözve eközben az átállást célzó projektek és technológiák magánforrásokból való finanszírozását. Az EU továbbra is szorosan együtt fog működni nemzetközi partnereivel a zöld átállás előmozdítása és az éghajlatváltozás egyre növekvő hatására való reagálás érdekében.

AZ IMF-fel kapcsolatos szakpolitikai kérdések

12. Az uniós tagállamok továbbra is támogatják az IMFC elkötelezettségét egy erős, kvótákon alapuló és megfelelő forrásokkal rendelkező IMF mellett annak érdekében, hogy az megőrizze a globális pénzügyi védőhálóban (Global Financial Safety Net, GFSN) betöltött központi szerepét. Az EU üdvözli, hogy lezárult az IMF-kvóták 16. általános felülvizsgálata, amelynek révén fennmarad az Alap jelenlegi forráskerete, valamint erősödik az Alap kvótaalapú jellege. A prioritás jelenleg az, hogy az IMF tagjai véglegesítsék a belső eljárásokat, és nemzeti hozzájárulásukat adják a vonatkozó kvótaemelésekhez és az új IMF-hitelegyezmény leépítéséhez a 2024. november 15-i, elfogadott határidőig. Üdvözljük, hogy 2024 novemberére az IMF ügyvezető igazgatóságában 25. tagként helyet kap a szubszaharai Afrika, javítva ezzel a testületben a regionális képviselő általános egyensúlyát. Konstruktívan fogunk dolgozni az IMF-kvótahányadoknak a kvóták 17. általános felülvizsgálata keretében 2025 júniusáig történő kiigazítására vonatkozó lehetséges megközelítéseken, az IMFC 2023. októberi elnöki nyilatkozatában foglaltaknak megfelelően. A jelenlegi képlet jól működik és teljesíti a kiigazítási célkitűzéseket. Alapvető fontosságú az összes jelentős fejlett gazdaság közötti méltányos tehermegosztás, valamint a legszegényebb tagok kvótahányadainak védelme.

13. Az uniós tagállamok üdvözlik az IMF-díjaknak és -feláraknak az IMF-től történő hitelfelvétel teljes költségét befolyásoló politikák tekintetében történő holisztikus felülvizsgálatát. Elismerjük, hogy a globális kamatlábak ugrásszerű emelkedésére és az Alap bevételeinek növekedésére tekintettel szükség van bizonyos kiigazításokra e politikák tekintetében. Tudomásul vesszük továbbá azt a személyzeti értékelést, amely szerint az Alap következő évekre vonatkozó jövedelmi kilátásai továbbra is stabilak, az elővigyázatossági egyenlegre vonatkozó, 25 milliárd SDR összegű célértéket pedig a 2024-es pénzügyi év végéig sikerült elérni. Emlékeztetünk arra, hogy az IMF-díjakra és -felárakra vonatkozó politikák felülvizsgálata során mindenképpen figyelembe kell venni, hogy ezek szerves részét képezik az Alap hitelkockázat-kezelési keretrendszerének, amely meghatározza az Alap mérlegének védelme érdekében generálandó bevételt, valamint áralapú ösztönzőket biztosít a mérsékelt hitelfelvétel és a lejárat előtti visszafizetés előmozdítása céljából, elősegítve ezáltal az IMF-források rülirozó jellegének megőrzését, csakúgy mint az IMF-hitelezés általános céljainak teljesülését. E tekintetben hangsúlyozzuk a finanszírozási és hitelezési politikák holisztikus értékelésének fontosságát.

14. Az uniós tagállamok együttesen mintegy [37] milliárd USD összeg erejéig vállalták a különleges lehívási jogoknak (vagy azzal egyenértékű hozzájárulásoknak) a rezilienciát és a fenntarthatóságot célzó vagyongazdálkodási alapba (Resilience and Sustainability Trust, RST) és a szegénységcsökkentési és növekedési vagyongazdálkodási alapba (Poverty Reduction and Growth Trust, PRGT) történő önkéntes átirányítását, és élen járnak ezen forrásoknak az IMF vagyongazdálkodási alapjaiba való átutalása terén. Arra ösztönözzük az országokat, hogy vegyék fontolóra további önkéntes hozzájárulásoknak a PRGT és az RST megerősítése érdekében való megtételét, és teljesítsék vállalásaikat annak érdekében, hogy a források ténylegesen rendelkezésre álljanak a sérülékeny helyzetű országok számára. Az uniós tagállamok emlékeztetnek a gazdasági és pénzügyminiszterek szeptember 13–14-én Budapesten tartott nem hivatalos találkozójára, amelyen a miniszterek és az IMF ügyvezető igazgatója megvitatták az alacsony jövedelmű országok támogatásával kapcsolatos új finanszírozási lehetőségeket, valamint a PRGT fenntartható alapokra helyezésével kapcsolatos opciókat. Az EU kulcsfontosságú hozzájáruló fél a PRGT tekintetében, és támogatja a jól működő, önfenntartó PRGT kialakítását. Ehhez több intézkedés kombinációjára lesz szükség egyfelől a finanszírozási, másfelől a hitelezési politikák és gyakorlatok terén; ezen intézkedéseknek összhangban kell lenniük az országok jogi korlátaival. A PRGT döntő fontosságú egyrészt a tekintetben, hogy el lehessen érni azt a célkitűzést, amely szerint kedvezményes finanszírozással kell támogatni a fizetésimérleg-problémák kezelésére irányuló szakpolitikai intézkedéseket, másrészt a tekintetben, hogy az elkövetkező években megfelelően ki lehessen elégíteni az alacsony jövedelmű országok kapcsolódó szükségleteit. Ugyanakkor az Alapot érintő kockázatok korlátozása és a rendelkezésre álló szűkös források lehető leghatékonyabb felhasználása érdekében a PRGT-hitelezésnek prudensnek kell lennie, és arra megfelelő biztosítékoknak kell vonatkozniuk.

15. Az adóssággal kapcsolatos globális sebezhetőségek kezelése továbbra is kulcsfontosságú prioritást jelent. Az EU üdvözli a G20-ak/a Párizsi Klub adósságkezelésre vonatkozó közös kerete tekintetében elért eredményeket, és további erőfeszítésekre szólít fel a kiszámíthatóbb, időszerűbb, rendezettebb és koordináltabb adósságátalakítás érdekében. A Csád, Zambia és Ghána adósságkezeléséről szóló megállapodások azt mutatják, hogy a közös keret jól teljesít, ugyanakkor megjegyzendő, hogy a jövőben az adósságkezelést gyorsabban kellene lefolytatni. Üdvözljük továbbá az Etiópia számára biztosított négyéves kibővített hitelkeret-megállapodást, amely megkönnyíti majd a hitelezőkkel az adósságátalakításról folytatott tárgyalásokat, és amelyet a hivatalos hitelezők bizottsága által nyújtott finanszírozási biztosítékok tettek lehetővé. Támogatjuk a közös keret keretében folyamatban lévő országspecifikus ügyek tanulságainak levonására irányuló erőfeszítéseket, amelyeknek az a céljuk, hogy egyértelmű iránymutatásokat lehessen kidolgozni, valamint segíteni lehessen a hitelfelvevő országokat a folyamat során. Szorgalmazzuk az adósságkezelés további hatékony többoldalú koordinációját a közepes jövedelmű országokat illetően, és üdvözljük a Srí Lankával kötött megállapodást. Üdvözljük az államadóssággal foglalkozó globális kerekasztal keretében folyó munkát; a kerekasztal fontos platformot képez a globális adósságproblémákkal kapcsolatos, az összes érdekelt fél által osztott közös értelmezés kialakításához. Azokat a helyzeteket illetően, amikor egyes országok likviditási nyomással szembesülnek, de az adósságuk még fenntartható, támogatjuk a G20-csoport, az IMF és a Világbank folyamatban lévő munkáját, amelynek célja az országok támogatása a következő három pillér alapján: i. strukturális reformok és a belföldi források mozgósítása; ii. külső pénzügyi támogatás, többek között a nemzetközi pénzügyi szervezetek részéről; és iii. a kétoldalú és többoldalú partnerek közötti koordináció javítása a magánhitelezők általi hitelnyújtás mozgósítása érdekében. E célból támogatjuk a tőkeáramlások koordinálására irányuló, az országok szintjén végzendő munkát. Emellett további erőfeszítéseket szorgalmazunk az adósság átláthatóságára irányulóan.